

WELLNESS • RECOVERY • RESILIENCE

សិទ្ធិរបស់អ្នកចំពោះការចិញ្ចឹមសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្ត ក្នុងនាមជាអ្នកជួលផ្ទះ(ភតិកៈ)ម្នាក់ ដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត

1. តើអ្វីទៅជា “ដំណោះស្រាយសមស្រប” ក្នុងបញ្ហាផ្ទះសំបែង?

មនុស្សពិការម្នាក់នៅរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា មានសិទ្ធិស្ថិតក្រោមច្បាប់រដ្ឋ និង សហព័ន្ធ¹ ដើម្បីរួចពីបញ្ហាការរើសអើងក្នុងបញ្ហាការលក់ ឬ ជួលផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ។ សិទ្ធិនេះមានន័យថា ម្ចាស់ផ្ទះ(ភតិសន្យា)², ម្ចាស់ ឬ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងរស់នៅ, ឬ ក្រុមហ៊ុនអចលនៈទ្រព្យ មិនអាចនឹងបដិសេធជួល ឬ លក់ឱ្យអ្នកណាម្នាក់ ឬ ចូលរួមចំណែកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងប្រភេទផ្សេងទៀតនៃបញ្ហាការរើសអើង ដោយសារតែបុគ្គលនោះមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ឬ ពិការភាពរាងកាយនោះទេ។ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងមួយ ក៏ត្រូវតែផ្តល់ “ដំណោះស្រាយសមស្របនានា” ដល់ភតិកៈ ដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តផងដែរ។ នេះមានន័យថា ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងនៅ ត្រូវតែប្រកាន់យកនូវដំណាក់កាលសមស្របនានា ដើម្បីផ្តល់ជំនួយវិធានច្បាប់ គោលការណ៍ ឬ ការអនុវត្តន៍នានា ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តម្នាក់ប្រើប្រាស់ និង រីករាយចំពោះបញ្ហាផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីសិទ្ធិជនពិការចំពោះដំណោះស្រាយសមស្របក្នុងបញ្ហាផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ ចូរមើលទំព័រព័ត៌មានសំខាន់ៗអំពីសិទ្ធិជនពិការនៅរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា។ ក្រុមអ្នកជួលផ្ទះ (ភតិកៈ) ដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត៖ សិទ្ធិចំពោះដំណោះស្រាយសមស្របនានាក្នុងបញ្ហាផ្ទះសំបែង។

¹ ច្បាប់ការងារត្រីមត្រូវ និង ច្បាប់ស្តីពីបញ្ហាផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ ប្រើពាក្យថា៖ “ពិការ” ជំនួសឱ្យ “អសមត្ថភាព” តែអត្ថន័យគឺដូចគ្នា។
² ការលើកលែងតែមួយគត់ គឺចំពោះម្ចាស់ផ្ទះ(ភតិសន្យា) ដែលមាន ឬ ជាម្ចាស់ផ្ទះរស់នៅតែមួយគ្រួសារ (កំពុងរស់នៅក្នុងផ្ទះនោះ) ហើយជួលបន្ទប់មួយឱ្យទៅភតិកៈ ដែលជួលផ្ទះ និង ទិញតវ៉ាន់ពីម្ចាស់ផ្ទះ។

2. តើសត្វចិញ្ចឹមជំនួយទឹកចិត្ត និង សត្វបម្រើមានភាពខុសគ្នាយ៉ាងដូចម្តេច?

សត្វបម្រើមួយក្បាល គឺជាសត្វដែលមានការបង្រៀនឱ្យចេះធ្វើកិច្ចការជាក់លាក់នានា ដែលជួយដល់ជនពិការរាងកាយ ឬ មានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តម្នាក់។ ឧទាហរណ៍ អ្នកមួយក្បាលទទួលបានការបង្រៀនឱ្យចេះស្តាប់ នៅពេលដែលម្ចាស់កំពុងតែមានបញ្ហាអាត្មាផ្លូវចិត្ត និងឆ្លើយតបតាមវិធីមួយ ដែលជួយថែរក្សាមនុស្សឱ្យមានសុវត្ថិភាព រហូតដល់បញ្ហាអាត្មានេះបានថយចុះ។ សត្វ (ឬ “សហការី”) ជំនួយផ្លូវចិត្តមួយក្បាល គឺជាសត្វមួយ ដែលផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលចំពោះមនុស្សម្នាក់ ដែលមានបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដោយមិនចាំបាច់មានការបង្រៀនឱ្យចេះធ្វើកិច្ចការជាក់លាក់នានា ដើម្បីជួយដល់មនុស្សនោះទេ។

3. តើខ្ញុំអាចសុំឱ្យភតិសន្យាបោះបង់ ឬ បដិសេធវិធានច្បាប់ហាមចិញ្ចឹមសត្វ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យចិញ្ចឹមសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្តរស់នៅជាមួយនឹងខ្ញុំបានដែរឬទេ?

បាទ/ចាស។ ម្ចាស់ផ្ទះ(ភតិសន្យា)ម្នាក់ ឬ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅផ្សេងទៀត អាចនឹងមានតម្រូវការចាំបាច់ឱ្យបដិសេធ ឬ បោះបង់វិធានច្បាប់ “ហាមចិញ្ចឹមសត្វ” ដែលជាដំណោះស្រាយសមស្របមួយ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យភតិកៈ ដែលជាជនពិការម្នាក់រស់នៅដោយមានសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្តមួយបាន។³ លើសពីនេះ ដំណោះស្រាយនេះនឹងមិនទទួលបានការគិតពិចារណាថាសមស្របទេ បើសត្វនោះនឹង រោចជាបញ្ហាគម្រាមកម្លែងដល់ភតិកៈផ្សេងៗទៀត បណ្តាលឱ្យមានអន្តរាយជាក់ស្តែងដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ នាំឱ្យមានបន្ទុកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬ រដ្ឋបាលច្រើនហួសហេតុ ឬ ប្តូរជាមូលដ្ឋាននូវសភាពដើមនៃសេវាកម្មនានា ដែលភតិសន្យាផ្តល់ឱ្យ។ ក្នុងនាមជាម្ចាស់នៃសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្ត អ្នកមានទំនួលខុសត្រូវចំពោះការមើលថែទាំសត្វនោះ។ លើសពីនេះ អ្នកត្រូវធានាឱ្យបានថា សត្វនោះមានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងច្បាប់គ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋ និង តាមមូលដ្ឋាន ហើយមិនមានគ្រោះថ្នាក់ ឬ វិនាសដល់សហគមន៍របស់នៅទីនោះ។

4. តើខ្ញុំត្រូវធ្វើសំណើមួយសុំចិញ្ចឹមសត្វរបស់ខ្ញុំ ដែលជាដំណោះស្រាយសមស្របមួយនោះបានយ៉ាងដូចម្តេច?

បើអាច អ្នកត្រូវធ្វើសំណើអ្នក ដើម្បីចិញ្ចឹមសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្តជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ នៅក្នុងសំណើ អ្នកត្រូវពន្យល់ប្រាប់ថា អ្នកគឺជាមនុស្សពិការម្នាក់ និង មូលហេតុដែលអ្នកចាំបាច់ត្រូវការមានសត្វរស់នៅជាមួយនឹងអ្នក ដែលជាដំណោះស្រាយសមស្របមួយទៅនឹងគោលការណ៍ហាមចិញ្ចឹមសត្វសំណព។ អ្នកត្រូវសុំឱ្យក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះស្នាក់នៅ ឆ្លើយតបសំណើអ្នកឱ្យបានមុនកាលបរិច្ឆេទពិតប្រាកដមួយ។

នៅក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើអ្នក ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ អាចនឹងសុំលិខិតបញ្ជាក់មួយច្បាប់ពីវេជ្ជបណ្ឌិត ឬ គ្រូពេទ្យជំនាញផ្សេងទៀត ដែលបញ្ជាក់ប្រាប់ថា អ្នកពិតជាជនពិការមែន ហើយនឹងមានលើកឡើងអំពីមូលហេតុ ដែលអ្នកចាំបាច់ត្រូវការមានការចិញ្ចឹមសត្វបម្រើ ឬ ជំនួយទឹកចិត្តឱ្យរស់នៅជាមួយនឹងអ្នក។ យ៉ាងណាមិញ ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ មិនមានសិទ្ធិទាមទារសំណើកំណត់ហេតុពេទ្យ អាត្មាវិនិច្ឆ័យជាក់លាក់មួយច្បាប់ ឬ ការអនុញ្ញាតឱ្យនិយាយជាមួយនឹងគ្រូពេទ្យតំបែទាំសុខភាពអ្នកដោយផ្ទាល់នោះទេ។

³ នៅឆ្នាំ 2011 បញ្ញត្តិច្បាប់នានា ដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ការពារជនពិការអារម្មណ៍ បានចូលជាធរមាន ដែលតម្រូវឱ្យអាជនីយដ្ឋាន ហាងទំនិញ និង ក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗទៀត អនុញ្ញាតឱ្យមានតែសត្វបម្រើ និង មិនមានសត្វជាសហការី ឬ ប្រភេទសត្វបម្រើផ្សេងៗទៀតទេ ដែលជាដំណោះស្រាយសមស្របចំពោះអតិថិជនពិការ។ យ៉ាងណាមិញ បញ្ញត្តិច្បាប់ទាំងនេះមិនចំពោះដល់សិទ្ធិភតិកៈ ដែលជាជនពិការចំពោះសិទ្ធិមានសត្វបម្រើលើសពីសត្វម្តែង ឬ សត្វជាសហការី (ចិញ្ចឹមបានជាគ្នា) នៅក្នុងផ្ទះស្នាក់នៅទេ។

5. តើខ្ញុំស្វែងយល់បន្ថែមយ៉ាងដូចម្តេច?

បើអ្នកមានចម្ងល់នានាអំពីបញ្ហាសិទ្ធិ ឬ កាតព្វកិច្ចនានារបស់អ្នក ដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់រដ្ឋ ឬ សហព័ន្ធ ដែលការពារជនពិការពីការរើសអើងលើបញ្ហាផ្ទះសំបែងស្នាក់នៅ ចូរទាក់ទងទៅផ្នែកការពារសិទ្ធិជនពិការនៅរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា:

ទូរស័ព្ទ: 800-776-5746

TTY: 800-649-0154

www.disabilityrightsca.org

យើងខ្ញុំចង់ស្តាប់ពីអ្នក! បន្ទាប់ពីការអានទំព័រព័ត៌មានសំខាន់ៗនេះ សូមចូលរួមធ្វើអង្កេត ឬ កិច្ចសម្ភាសន៍ខ្លីៗនេះ ហើយផ្តល់មតិយោបល់ ឬ លទ្ធផលត្រឡប់របស់អ្នកមកយើងខ្ញុំវិញ។

សំណើបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស: <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form54/index.html>

សំណើបកប្រែជាភាសាអេស្ប៉ាញ: <http://fs12.formsite.com/disabilityrightsca/form55/index.html>

*កម្មវិធីគ្រប់គ្រងស្ថានភាពសុខុមាលភាព, កាត់បន្ថយបញ្ហាការរើសអើង, និង អនុវត្តគោលការណ៍ជម្រុញលុបបំបាត់បញ្ហាការរើសអើង (APEDP)
ទទួលបានការឧបត្ថម្ភវិភាគតាមរយៈច្បាប់ស្តីពីសេវាកម្មសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដែលទទួលបានការបញ្ជាក់យល់ព្រមដោយការបោះឆ្នោត (Prop. 63) និង
មានការគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកសុខភាពផ្លូវចិត្តនៃរដ្ឋកាលីហ្វ័រញ៉ា (CaIMHSA)។ មូលនិធិ MHPA តំបន់ ឬ ខោនធី គាំទ្រដល់ CaIMHSA
ដែលជាអង្គការមួយរបស់រដ្ឋាភិបាលតំបន់នានា ដែលធ្វើការលើកកម្ពស់លទ្ធផលសុខភាពផ្លូវចិត្តសម្រាប់បុគ្គល ក្រុមគ្រួសារ និង សហគមន៍នានា។ CaIMHSA
ធ្វើប្រតិបត្តិការផ្តល់សេវាកម្ម និង កម្មវិធីសម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រទាំងរដ្ឋ តាមតំបន់ និង មូលដ្ឋាននានា។ ដើម្បីស្វែងយល់ព័ត៌មានច្រើនទៀត ចូរមើលវិបសាយ
<http://www.calmhsa.org>។*

